

Pártélet és pártépítés

Városról falura...

A falusi pártpolitikai munka megújítása, a Központi Vezetőség ezzel kapcsolatos határozatának végrehajtása érdekében szükséges, hogy a falun jól képzett, a pártmunkában jártas elvtársak vezessék a pártéletet. Megyenben is már több pártmunkás, pártfunkcionárius kérte falura helyezését, hogy közvetlenül segítse a falusi pártpolitikai munkával kapcsolatos határozat valóra váltását.

Tóth Mihály elvtárs, a megyei mezőgazdasági igazgatóság volt párttitkára is többször gondolkodott a Központi Vezetőség határozatának megjelenése után arról, hogy kéri falura helyezését. Áprilisban végleg megérlelődött benne az elhatározás és a megyei pártbizottság Kistelekre helyezte, ahol a tsz-tagok, a gépalomás dolgozói, a dolgozó parasztok régi ismerősként fogadták, hiszen már korábban is sokszor segített a közsébelieknek bajuk orvoslásában.

A községi pártbizottság megválasztásakor a falu kommunistái Tóth Mihály elvtársat emelték a községi pártbizottság élére.

Tóth elvtárs világosan látja az előtte álló feladatokat.

— Eddig sok baj volt a községben a kollektív vezetéssel — mondotta —, most elsősorban ennek az elvnek a valóra váltásán munkálkodom. A politikai munka megújítására pedig az aktivahálózat, bővítését látom legcélszerűbbnek. Az új pártbizottság éppen a politikai munka megújításával az eddiginél nagyobb eredményeket akar elérni a tag- és tagjelöltfelvételt illetően. Tervem az, hogy a tömeg-

szervezetekkel szorosabban fűzzük a kapcsolatot. Különösen a DISZ-nek kell sok támogatást nyújtanunk, hogy minél több fiatal neveljen tagjelöltnek s a pártnak valóban erős támasza legyen a kisteleki DISZ fiatalisága.

— A községben eddig sok hiba volt az állam iránti kötelezettség teljesítésével is. A kulákokkal, a begyűjtés szabtólólival szemben kesztyűs kézzel bántak, közel sem mértették ki a felelősségrevonás törvényes eszközeit, nem léptek fel a törvények megsértői, kijátszó és a köteleselemulástók ellen. A községi pártbizottság ezután nagyobb gondot fordít arra, hogy az állami fegyelem megszilárduljon és a törvényt semmibevevőket megrendszabályozzák.

A kisteleki pártbizottság most Tóth Mihály elvtárs vezetésével ezeknek a nagyszerű terveknek a valóra váltásához fogott. Jó munkát, sok sikert kívánunk célkitűzésükhöz, hogy a község nemsokára a szegedi járás községeinek begyűjtési, mezőgazdasági versenyében az első közé küzdje fel magát.

A Konzervgyárban korszerű gyártási eljárással gazdaságosabbá teszik a munkát

Az élüzem Szegedi Konzervgyárban a műszakiak — Kardos Ernő főmérnök, igazgatóhelyettes vezetésével — nagy gondot fordítanak a munka termelékenységének növelésére, az önköltség csökkentésére, korszerűbb gyártási eljárások alkalmazására. A pártszervezet segíti az ilyenirányú munkát is.

A gyári „nagy konyhában” már együtt állnak a gépek; nemsokára kezdődik szalagrendszerrel a borsókonzerv készítése. De nemcsak borsókonzerveket készítenek majd, hanem mélyhűtött borsót, babot, földiepret, paradicsomot és más egyebet is.

A borsó mélyhűtéséhez szükséges előkészületek is megérték. Ezen a téren is új és jobb módon végzik a munkát.

A mélyhűtést elősegíti a Konzervgyárnak a Vágóhíddal és a Hűtőiparral való kooperációja is.

Induljunk, nézzük meg, hogyan néz ki a borsó mélyhűtésével összefüggő felkészülés. A Vágóhid egyik épületében állnak a gépek, amelyeknek a segítségével a Konzervgyár a borsó mélyhűtése előtti teendőket végzi.

A gépeknél az utolsó simításokat végzi Kálmán János lakatos brigádja. A brigádvezető megállapítja: „Igyekezünk, örülünk annak, hogy minden így rendben. Valóban így van és derekasan helyt állt az itteni munkánál minden dolgozó”. Matuz Lajos villanyszerelő, Kiss Ilona hegesztő, Bondor János lakatos és a többiek.

Tavaly még nagyon sok mindent kézzel kellett véghezvinni. Például a kifejtett borsót kézzel vitték az osztályozóhoz és az előfőző üstkhöz. Kézzel rakták a borsót a fejítőgépekbe. Kis osztályozógép volt; s ezért a gyárból is kellett gépkocsival vinni a Vágóhídhöz osztályozott borsót. Persze ez is növelte az önköltséget. Most már egészen másképp lesz.

— Az idén — állapítja meg a főmérnök — a három műszakban a jobb eljárás, gépesítés 30 ember munkáját helyettesíti. Nem kell most már osztályozott borsót a gyárból a hűtőházhoz hozni és ez is csökkenti az önköltséget. Természetesen a jobb gyártási technológia a termelékenységet is növeli.

Tökéletesen igaz ez. Az idén a mélyhűtésre érkezett borsót elevátor szállítja a fejítőgépekbe. Onnan a borsószelemek mindjárt az osztályozóba hullanak, s villamos emelő viszi tovább az előfőző üstkhöz, majd a hűtőkádákhoz. Ezután a borsót minusz 40 fokon mélyhűtik, utána minusz 20 fokon helyiségben tárolják.

De nagyszerű percek következnek most. Megindítják próbajáratra a gépeket. Ott van Dózi Sándorné, az üzem pártszervezetének titkára, s természetesen Kardos Ernő sztahanovista főmérnök, igazgatóhelyettes, aztán Imre Endre főgépész, az „Élelmiszeripar kiváló dolgozója” is. A párttitkár, főmérnök, igazgatóhelyettes is figyeli a gépek munkáját. Minden rend-

ben. S nagy öröm az a vezetőnek, munkásoknak, hogy

A mélyhűtővel kapcsolatos gépeket egy nappal a vállalt határidő előtt összeállították.

Az az elhatározása a konzervgyáriaknak, hogy második negyedévi tervüket is határidő előtt teljesítik. Ehhez ad jó segítséget a korszerű gyártási eljárás.

Élüzemavató ünnepséget tartottak a Szegedi Kenderfonógyárban

Szombaton este fél 7 órától kultúrtermükben nyolcadszor tartottak élüzemavató ünnepséget a Szegedi Kenderfonógyár dolgozói. Kérdemelték az élüzem címét, mert a felszabadulási versenyben, az első negyedéven, kiváló eredményeket értek el.

Kovács Józsefné elvtársnő, az Üzemi Bizottság elnöke megnyitó szavai után a gyár kultúrsoportja szerepelt szép sikerrel. Czákó Jánosnak, a gyár dolgozójának versét Lugosi Éva szavalta, majd a táncsoport új táncot mutatott be, utána az énekkar szerepelt. Nagygyörgy Mária elvtárs, a gyár igazgatója beszédében méltatta az élüzem avatás jelentőségét és vázolta a további teendőket. Tul-

kán István elvtárs, a Városi Párt-vezérhajóbizottság nevében üdvözölte a nyolcszoros élüzem Kenderfonó dolgozóit. Farkas Károly elvtárs a Len-és Kenderipari Igazgatóság nevében, Pesti Lajos elvtárs pedig a Textiles Szakszervezet területi bizottságának nevében köszöntötte az üzem dolgozóit.

Részt vettek az élüzemavató ünnepségen az üzem által patronált Kisteleki Gépalomás képviselői is. A felszabadulási serleggel kitüntetett Kisteleki Gépalomás dolgozó nevében Lázár elvtárs üdvözölte a gyár dolgozóit.

A munkában élenjáró 150 dolgozónak közel 42 ezer forint jutalmat adtak át.

Az Oktatásügyi Minisztériumban

a megyei tanácsok végrehajtó bizottságainak elnökhelyettesei és az oktatási osztályok vezetői hétfőn érkeztek tartottak. Az értekezlet részvevői Erdély-Gruz Tibor oktatásügyi miniszter beszámolója alapján megtárgyal-

ták, milyen eredményeket értek el iskoláink a Magyar Dolgozók Pártja március 4-i határozatának végrehajtása terén s milyen feladatok állnak iskoláink és pedagógusaink előtt.

Korpanthó

A kik becsapták a nézőket

Vasárnap délután kényelmesen sétáltak a nézők még háromnegyed ötkor is a Haladás pályára felé. Az újság 17 óra kezdési időt írt és így még 10 perccel hamarabb érkeznek, gondolták — mint a mérkőzés kezdete. Meglepetésükre, már az első gólt sem láthaták. A mérkőzés 16 óra 30 perckor kezdődött.

Hogy kik csapták be a nézőket, arra könnyű feleletet adni. A Haladás Sportkör irodáján lévő: Selmeczi elvtárs, Argelán elvtárs, a csapatintézője és még azok, akik annyi járadást sem vettek, hogy a salgótarjáni csapatlaktörtént megegyezés után a helyes kezdési időpontról értesítsék a Délmagyarországot. A plakátokon sem változtatták meg a kezdési időt, noha már az elmúlt hét csúf törtéjén

ludták, hogy 16 óra 30 perckor kezdődik a mérkőzés. Több mint ezer embert csaptak be, több mint ezer embernek jogos a felháborodása emiatt!

Nem elég a Haladás vezetőségének mindenben a Baráti Körre számítani. A Baráti Körét és a nézőkért tenni is kell valamit!

Mód és alkalom lett volna a közönség értesítésére akár hangos bemondón, akár más úton. És tegyük hozzá, nem első eset ez már a Haladás Sportkör irodájában. A csapat egyre javul, illő lenne, ha a vezetőség most már azaz is törődne, hogy a sportkör irodáján lévő szellem megváltozzon! Joggal előírja ezt a csapatát szerető sportközönség.

(f.)

A béke és barátság rózsakertje Szegeden

Az Árad Vértanúk terének egyik parkrésztétét körülvevő alacsony vaskerítést apró, kék zászlók díszítették szombaton délután. Négy óra körül többszáz főből álló embergyűrű övezte a kis parkot. Zene szólt: Lakatos Géza vezetésével a Béke-zenekar játszott.

Schultheisz Emil egyetemi tanár, a Városi Békebizottság elnöke megnyitó szavai után Bálint Alajos, a szegedi Móra Ferenc Múzeum igazgatója Lidicére emlékezett. Lidicére, arra a kis csehszlovák falura, amelyet a német fasiszták a földig romboltak. A lidiceiek előjöttek a romok közül, a felszabadult hazában felépítették otthonaikat és emlékként rózsakertet létesítettek, amely-

nek nyíló virágai arra figyelmeztetnek: ne engedjük, hogy virágzó életünket a háború elpusztítsa.

Most a lidicei példa nyomán a szegedi békeharcosok a város minden területéről ide sereglettek, hogy ebbe a kis kertbe rózsákat ültessenek, amely itt a mi szép, szeretett városunkban emlékeztet Lidicére, — a háborúra. És ha majd kihajtanak a rózsák, s vérvörösek lesznek, ezek a szirmok nemcsak a háborút, a vért jelképezik majd, hanem hirdetik az egyre erősödő, széppülő, szabad életünket, harcunkat a békéért, a népek egyre erősödő barátságát.

Az első harminc rózsátövet ezen az ünnepségen ültették

el. Mindenki ott szorgoskodott a kert közepén, a Béke-zenekar a világ ifjúságának indulóját játszotta, — az új harcokra gyűjtő dallamok betöltötték a teret. S a kék lepel lehullott arról a kis hófehér carrarai márványtömből, amelynek oldalán aranyló betűk hirdetik: „Lidice...”

Amikor pedig besötétedett, a háború végét jelentő Győzelem Napja 10. évfordulójának előestéjén a béke és barátság rózsakertjéről pár méterre az egyetem Béke-épületének oldalán rőt vörös lángok csaptak a magasba. A tábornok körül fiatalok sereglettek, énekeltek, táncoltak. A fiatalok vidámsága, öröme azt is jelentette, hogy soha többet Lidicét...

VASÁRNAPI KÉPEK

SÉTAHAJÓ A TISZÁN

A széleshatú Tiszán libegünk. Csak a gépházából felzúgó motorzaj, meg a kétoldalt elfutó táj érzékelteti velünk, hogy sebesen haladunk fölfelé. Hátul, a hajó faránál fehéren örvénylik a víz, s a felkavart, öblös hullamokon nagy buborékok táncolnak. A „Déliabó” gyorsan kapaskodik fölfelé, orra büszkén hasítja a viz ezüstjét.

Hűvös tavaszi szél kíséri a hajót, megbegteti az árbócon függő zászlót, a tarka ruhákat s vidáman elbabrál hajukon. A fedélzeten ünnepelő ruhás fiatalok szoronganak. A piros, kék, szürke, meg virágos ruhájú fiatalokkal úgy tűnik a fehér hajó, mintha egy tavaszi virágokból font koszorú lebegne a vizen.

Lassan mögöttünk marad az ünnepelő város — csalogat bennünket a jobbárbalobog, hív bennünket, rá hajló erdő. Tavasz

áramlik a földéről, a folyóról, a mélyzöld füzesekről. — Derültek az arcok s olyan sok a kedves meglepetés. Ahogy körül-nézünk, itt is, ott is egy ismerős arcra bukkanunk s már senki sincs egyedül. Megindul minden felől a beszélgetés, nevételés.

A fedélzet másik oldalán a lengyel ifjúság kioldottát veszik körül a fiatalok; próbálják magukat megértetni vele. Egy-más nyelvet nem ismerik — csak szemük sugarából és mosolygásukból tudnak következtetni gondolatukra. De olyan egyformán mosolyognak — szívből, s a szemükből is ugyanaz a bizakodás sugárzik!

Észre sem vesszük, már visszafelé haladunk. Előttünk a folyón végigfekszik a nap, mögöttünk a hullamokon a kék égből hintáznak. A hídrol meg száz tarka kendő olyan ennél a fényes ragyogású, hogy új örömeiket ta-

láljunk az Ifjúsági Béketalálkozóon. A hajó lassan kiköt. A rén is.

Minden lövés után nagyszerű csodálkozás fut végig a nézők között. Fényárban úszik a város, boldog örömben az emberek. De a csodálkozás akkor csap legmagasabbra, mikor az újszegedi oldalon, széles csikban zuhog a fény a Tiszára, akár a zápor. Úgy tűnik, mint ha öntenék a fényt — vagy mintha egy víz-

esésben felejtette volna szemét a nap. Azután hosszú fénycsókák úsznak a magasban, s egymás után buknak a vízre. Csillag egy sincs az égen, a hold is csak az újszegedi fák mögül leskelődik, mint ha féltékeny lenne ezekre a káprázató fényekre.

Az emberek möhön szívják magukba ezt a nagyszerű élményt, s az utolsó rakéta után is még sokáig ott állnak a parton, s várnak, hátha még magasba röptül egy sziporkázó fénycsóva.

(—n)

Schiller, a szabadság költője

SZÁZÖTVEN EVE, hogy kihullott a toll a legnagyobb német drámaíró, Schiller kezéből. Ezt nem a megemlékezések szép, de szokásos fordulatoként kell felfogni, hanem a szó szoros értelmében: Schiller még halálos ágyán is egy dráma befejezésén dolgozott. S talán éppen ez a dráma oldotta volna meg az író lehetőségeinek határán belül, de messze túlmutatva korán azt a kérdést, amely Schillernek a művészek, a gondolkodónak, az embernek s a németnek nagy kérdése volt: a szabadságunk a kérdés. Mert drámaírók sorozata nem egyéb, mint a szabadság megvalósításáért folytatott harc művészi megformálásának egymást követő állomásai.

Schiller alapvető élménye a szétaprózott, abszolutisztikus és elmaradt Németország polgári fiataliságának elnyomottság-érzése volt. Schiller azonban nem törődött bele a körülmények kényszerébe, hanem azt vizsgálta, miképpen robbanthatná szét a költőiséget, hogyan juthatna el az élet értelmét jelentő tetthez. Az első választ első drámája adja meg, a Haramiák. A hős itt egyéni szabadságát próbálja meg kivívni, de hiába minden erőfeszítése, végül el kell buknia. S ez a tragédia szükségszerű. Nemcsak azért, mert egyetlen ember, bármilyen rendkívüli legyen is, nem törheti szét a feudális társadalom béklyóit, hanem azért is, mert Schiller első hőse tulajdonképpen csak a maga szabadságáért küzd. Az „Ármany és szerelem” már magasabb síkon ábrázolja a szabadság problémáját. Ebben a darabban a polgári család áll szemben az udvarral és az egész elnyomó rendszerrel s kiállása szenvedélyes tiltakozás az elnyomással szemben

— de csak tiltakozás, s nem forradalmi tett, mert erre a német polgárság nem érett még meg. A következő drámában, a Don Carlos-ban viszont újabb lehetőség csillan fel: Carlosnak a forrongó nép élére kellene állnia s pusztulásának éppen az az oka, hogy erre nem képes. A nép ebben a műben lép először fel a szabadság-észme hordozójaként és Schiller a hős elszigeteltségének ábrázolásával mond bírálatot a maga korábbi álláspontjáról. A népeknek kell a megoldást jelentenie, addig azonban, amíg az egyéni forradalmár nem tud a néppel azonosulni, amíg egyéni problémákon keresztül akarja megközelíteni a szabadságot, nem érvényesülhet. Más összefüggésben ugyanez a sikertelenség az alapja a hatalmas Wallenstein-trilógiának is. Schiller három drámában mutatja meg a harmincéves háború borzalmas korszakát, az egyéni célokat hajhászó vezéreket s a féktelen zsoldosokból álló tábor. A tulajdonképpeni mondanivalója azonban az, hogy a vezér tehetetlenné válik abban a pillanatban, amikor elszakad hatalmának bázisától: a tömegektől. S ezen a legravaszabb politikai húzások éppoly kevésbé segítenek, mint a mágia.

KÖZBEN BEKÖVETKEZET A francia forradalom. Schiller az első között van, akik lelkesülten köszöntik a francia nép világtörténelmi tettét, s azon fázadozik, hogy a forradalom tanulságait a maga hazája számára is levonja. Gyakorlati lehetőségek híján az elmélet terén alkalmazza tapasztalatait s Goethével együtt egyik fő részese annak a mozgalomnak, amely az adott keretek között a polgári forradalmat művészi, ideológiai síkon jelentő Németországban, a né-

met klasszikának. A francia példa hatása azonban nem csupán elméleti munkáiban mutatkozik meg, hanem működésének központi területén, a drámában is. Az Orleansi szűz-ben már Jeanne d'Arc, a népi hősnő a főszereplő, az alapok azonban túlságosan elméletiek még ahhoz, hogy semhogy az igazi szabadság a drámán belül is megvalósulhasson. Az utolsó befejezett színdarab ellenben, a Tell Vilmos félreérthetetlen világossággal szögezi le a végre megtalált megoldást és jelöli egyben ki a követendő utat. A svájci népi, élen Tellel, aki véréből való vér és testéből való test, hatalmas erővel száll szembe az elnyomókkal és kivívja magának a szabadságot. Ez az a csúcspont, ameddig Schiller eljut s ez az a megoldás, amelyet végérvényesen tekint. A szabadság eszméje a néppen és a nép által valósulhat csak meg, a Tellek hozhatják csak meg Németországban az egyet és a szabadságot. Az elszigetelt, egyénieskedő polgári hősből így lesz az a hős, aki nem egyedül van s nem egyedül küzd, hanem a tömegekkel együtt a tömegekért s számára a szabadság nem marad pusztá követelmény, hanem valósággá válik. Az a darab, amelyen Schiller halálos ágyán is dolgozott, a Demetrius, hasonló megoldást hozott volna, de még szélesebben, még mélyebben és általánosabb érvényű, újabb és bonyolultabb társadalmi körülmények között, S ha Schiller ezt a művet nem tudta is befejezni, a körvonalakból a klasszikán is túlmutató, érett és igaz felfogás bontakozik ki. Ez a tanulsága Schiller életének és művészi pályájának s ezért tartja ma is nagy-nak az egész haladó emberiség.